

Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Қызылорда облысы бойынша департаменті қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижесі бойынша анықтама

Қазақстан Республикасы Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі Төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» №12 бұйрығын (бұдан әрі-Қағида) орындау мақсатында Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігі Техникалық реттеу және метрология комитетінің Қызылорда облысы бойынша департаменті (бұдан әрі – Департамент) қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу негізі: Департамент басшысының 21.08.2026 жылғы № 04-НҚ «Департамент қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы» бұйрығы және сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижесі негізінде.

Департамент қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау нәтижелері туралы талдамалық анықтама әзірленді:

Қарсақбаев Бауыржан Бақытбекұлы – департамент басшысы - Қызылорда облысының мемлекеттік бақылау жөніндегі бас мемлекеттік инспекторы;

Абдукаримова Айгуль Жақсылықовна – бас маман – Қызылорда облысының мемлекеттік бақылау жөніндегі мемлекеттік инспекторы;

Пашенов Бауыржан Нұрғалиұлы – бас маман - Қызылорда облысының мемлекеттік бақылау жөніндегі мемлекеттік инспекторы.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу кезеңі: 2026 жылғы 3 қыркүйек.
Талданатын кезең: 2026 жылғы 01 қаңтардан 30 маусымға дейін.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі талдау келесі бағыттар бойынша жүзеге асырылды:

1. Бірліктің қызметіне әсер ететін нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау;
2. Бірліктің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:
  - 1) кадрларды басқару, оның ішінде кадрлар айналымы;
  - 2) мүдделерді реттеу қажтылығы;

- 3) мемлекеттік қызметтер көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын жүзеге асыру;
- 5) қадағалау функцияларын жүзеге асыру;
- 6) ұйымдық және басқарушылық қызметтен туындайтын басқа да мәселелер.

Тағданатын объект туралы мәліметтер:

Департамент «Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитеті» РМҚ аумақтық бөлімшесі болып табылады, Қызылорда облысында техникалық реттеу және өлшем бірлігін қамтамасыз ету, сәйкестікті растау саласында аккредиттеу, бағалы металдар мен асыл тастардан жасалған зергерлік бұйымдар айналысы салаларында мемлекеттік бақылауды жүзеге асырады.

Департамент, Қызылорда облысының облысының Әділет департаментінің Қызылорда қалалық Әділет басқармасында 2019 жылдың 16 тамызында заңды тұлғаларды мемлекеттік қайта тіркеу туралы куәліктің негізінде, сондай-ақ Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрінің м.а. 2019 жылғы 25 шілдесіндегі № 9 бұйрығымен бекітілген Департамент туралы ереже, Қазақстан Республикасының Конституциясына, Қазақстан Республикасының заңдарына сәйкес, Президенттің және Қазақстан Республикасы Үкіметінің, өзге де нормативтік құқықтық актілердің негізінде өз қызметін жүзеге асырады.

Департаменттің орналасқан жері: Қызылорда облысы, Қызылорда қаласы, И. Жұрба көшесі, 12 ғимараты.

1.1. Департаменттің қызметіне әсер ететін нормативтік құқықтық актілерде және нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау.

«Бөлімшенің жұмысына әсер ететін нормативтік құқықтық және құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау» бағыты бойынша төмендегідей нормативтік құқықтық және құқықтық актілері зерттелді:

1. 2015 жылғы 29 қазандағы №375-V ҚРЗ Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексі, 01.07.2023ж. өзгертулер мен толықтырулар енгізілген;
2. «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» 2014 жылғы 5 шілдедегі № 235-V ҚРЗ Қазақстан Республикасының Кодексі, өзгертулер мен толықтырулар енгізілген;
3. «Техникалық реттеу туралы» Қазақстан Республикасының 2020 жылғы 30 желтоқсандағы қарапашадағы № 396 Заңы, өзгертулер мен толықтырулар енгізілген;

4. «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету туралы» Қазақстан Республикасының 2000 жылғы 7 маусымдағы № 53-ІІ Заңы, өзгертулер мен толықтырулар енгізілген;
5. «Сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы» Қазақстан Республикасының 2008 жылғы 5 шілдедегі № 61-ІV Заңы, өзгертулер мен толықтырулар енгізілген;
6. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Сауда және интеграция министрінің 2022 жылғы 14 наурыздағы № 139-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № 24 бірлескен бұйрығы «Өлшем бірлігін қамтамасыз ету саласындағы тәуекел дәрежесінің бағалау өлшемшарттарын және тексеру парақтарын бекіту туралы», 13.06.2023ж. өзгертулер енгізілген;
7. Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің орынбасары - Сауда және интеграция министрінің 2022 жылғы 14 наурыздағы № 140-НҚ және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2022 жылғы 15 наурыздағы № 23 бірлескен бұйрығы «Қазақстан Республикасының сәйкестікті бағалау саласындағы аккредиттеу туралы заңнамасының сақтауы бойынша тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарын және тексеру парақтарын бекіту туралы», 12.06.2023ж. өзгертулер енгізілген;
8. Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрінің 2016 жылғы 25 шілдедегі № 575 және Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрінің 2016 жылғы 29 шілдедегі № 351 бірлескен бұйрығы «Бағалы металдар мен асыл тастардан жасанған зергерлік және басқа да бұйымдарды өткізу саласында тәуекел дәрежесін бағалау өлшемшарттарын және тексеру парағын бекіту туралы», 13.06.2023ж. өзгертулер енгізілген;

2. Бөлімшенің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау:

- 2.1. **Қызметкерлерді басқару, соның ішінде қызметкерлердің айналымы**
Департаментте 3 бірлік, 2026 жылғы 30 маусымдағы жағдай бойынша қызметкерлердің нақты саны 3 бірлік. 2026 жылғы 01 қаңтардан 30 маусымға дейін жұмыстан босатылған қызметкерлердің саны жоқ.

2.2. Мүдделер қақтығысын реттеу.
Бүгінгі таңда қызметкерлердің жеке мүдделері арасындағы қайшылық, онда жеке мүдделер олардың тиісінше орындалауына әкелуі мүмкін, олардың лауазымдық міндеттері белгіленбеген.

2.3. Мемлекеттік қызметтерді көрсету.

Ережеге сәйкес, талдау объектісінің қызметіне мемлекеттік қызметтер көрсету кірмейді.

2.4 Рұқсат беру функцияларын іске асыру.

Ережеге сәйкес, талдау объектісінің қызметіне рұқсат беру функцияларын іске асыру кірмейді.

2.5. Бакылау функцияларын іске асыру.

2026 жылғы 03 қаңтар мен 30 маусым аралығында Департамент 80 тексеру іс-шараларын жүргізді, оның ішінде 65 жағдайда бұзушылықтар анықталды, бұл 81,0 % құрайды. Жалпы салынған айыппұл соммасы 670375 теңгені құрады.

1. жоспардан тыс – 3
  2. басқа мемлекеттік органдармен біріскен тексерулер – 1
  3. бармай профилактикалық бакылау – 59
  4. бару арқылы профилактикалық бакылау – 17
- Мемлекеттік бакылау нәтижелері бойынша сәйкестікті бағалау туралы мынадай құжаттардың күші жойылды:
- Салыстырып тексеру сертификаттары – 35;
  - Сәйкестік туралы декларация – 6.
- Бакылау функцияларын іске асыру кезінде бұзушылықтар анықталған жоқ.

2.6. Ұйымдастыру-басқару қызметінен туындайтын өзге де мәселелер.

Департаментте сенім телефоны «23-57-65» жұмыс істейді.

Тұрақты негізде БАҚ-пен жүйелі деңгейде тұрақты байланыс орнату бойынша жұмыс жүргізілуде. Бұқаралық ақпарат құралдарында сыбайлас жемқорлық бұзушылықтары бойынша мамандар туралы жарияланымдар болған жоқ.

Жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау.

2025 жылғы 03 қаңтар мен 30 маусым аралығында Департамент 22 өтінішті қарады, оның ішінде: заңды тұлғалардан - 6, жеке тұлғалардан - 16. Барлық өтініштер Қазақстан Республикасының Әкімшілік рәсімдік-процестік кодексіне қатаң сәйкестікте қаралды, жеке және заңды тұлғалардың өтініштерін қарау бойынша бұзушылықтар анықталған жоқ.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері бойынша қызмет.

Департамент қызметкерлері қатысты:

- «Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және сыбайлас жемқорлыққа қарсы енгізілген инновациялар», «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнаманың талаптары және мемлекеттік қызметшілердің әдеп нормаларын сақтауы»; «Сыбайлас

жемқорлыққа қарсы іс қимыл жүйелерінің негізгі аспектілері сыбайлас жемқорлықтың себептері мен жағдайларын анықтау және жою ретінде» тақырыбындағы онлайн - семинарда;

- өңірдің ұйымдары мен кәсіпорындары арасында қабылданған сыбайлас жемқорлыққа қарсы стандарттарды түсіндіру бойынша дөңгелек үстелде, семинарда;

- онлайн режимінде Сыбайлас жемқорлыққа қарсы заңнама нормаларын және 2022-2026 жылдарға арналған сыбайлас жемқорлыққа қарсы саясат Тұжырымдамасының бастамаларын түсіндіру жөніндегі семинар-кеңесте.»

- мемлекеттік қызметшілер тарапынан сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелеріне, Департаменттің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілер мен құқықтық актілердегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға, сондай-ақ Департаменттің ұйымдастыру-басқару қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтауға арналған семинарда.

- Қазақстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің бөлімшелерімен Әдеп жөніндегі БҚБ отырысында, сондай-ақ Қызылорда облысы әкімдігінің Әдеп жөніндегі уәкілі өткізетін семинарлар мен дөңгелек үстелдерде;

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нәтижелері.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нәтижелеріне сәйкес, талдау объектісінің қызметкерлері сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар үшін қылмыстық не әкімшілік жауапкершілікке тартылған жоқ.

Департамент қызметкерлері мемлекеттік бақылау жүргізу кезінде Қазақстан Республикасының Кәсіпкерлік кодексінің, ҚР «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Кодексінің және басқа да нормативтік-құқықтық актілердің талаптарын қатаң басшылыққа алады.

Департаменттің қызметін қозғайтын нормативтік-құқықтық актілерге, сондай-ақ нормативтік құжаттарға тұрақты негізде мониторинг жүргізіледі.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторингтің нәтижелері Департаменттің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдері анықталған жоқ.

Сыбайлас жемқорлыққа қарсы мониторинг нәтижелері негізінде департамент қызметіндегі сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу туралы шешім қабылданды.

Ұсыныстар:

1. Тағдамалық анықтамаы Қазакстан Республикасы Сауда және интеграция министрлігінің Техникалық реттеу және метрология комитетіне Ереженің 14-тармағына сәйкес қарау және шаралар қабылдау үшін жолдансын.
2. Сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін ішкі тағдау нәтижелері департаменттің интернет-ресурсында орналастырылсын.

Тағдамалық анықтама жұмыс тобымен келісілді.

Департамент басшысы

Қарсақбаев Б.Б.

Бас маман

Абдукаримова А.Ж.

Бас маман

Пашенов Б.Н.